

คำถาม	คำตอบ
๑. กู้ ธกส. อยู่แล้วสามารถขอกู้ไปจ่าย ธกส. ได้ไหม	กองทุนหมุนเวียนฯ ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นดังนี้ค่ะ ๑. เป็นเกษตรกร หรือผู้ยากจน หรือเป็นบิดา มารดาหรือคู่สมรส หรือบุตร ของเกษตรกรหรือผู้ยากจนอายุไม่เกิน ๖๐ ปี หากมีอายุ เกิน ๖๐ ปี ต้องมีผู้กู้ร่วม ๒. มีหนี้สินจากการนำที่ดินไปขายฝาก จำนอง หรือกู้ยืมเงิน ๓. มีความประสงค์จะซื้อที่นาเช่าตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการ เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๔. มีหนี้สินอันเกิดจากเหตุสุจริต จำเป็น และเป็นภาระหนัก กรณีนี้นี้จำนอง ซึ่งเจ้าหนี้เป็นนิติบุคคล (เจ้าหนี้ที่เป็นบริษัท) ถือเป็นหนี้ในระบบ จึงต้องผ่อนชำระหนี้ในระบบไปตามปกติ แต่ หากไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ จะต้องมีความพิพากษาถึง ที่สุดที่ศาลสั่งให้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ จึงจะสามารถนำคำพิพากษา นั้นมาประกอบการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจนได้
๒. อยากจะทราบยอดหนี้ที่ต้องชำระแต่ละปี ต้องทำ อย่างไร	ติดต่อสอบถามได้ที่ โทร ๐๒-๒๘๐-๓๙๑๕
๓. จะไปทำเรื่องยื่นกู้ที่สำนักงานเกษตรประจำอำเภอ ทราบผลเงินกู้ได้หรือไม่ได้ภายในกี่วัน	โดยปกติกระบวนการตามขั้นตอนการขอกู้เงิน จะใช้เวลาประมาณ ๙๐ วันทำการ นับตั้งแต่ยื่นเรื่อง จนถึงทราบผลการพิจารณา (หมายเหตุ กรณีที่เรื่องไม่สะดุดหยุดลงด้วยสาเหตุปัจจัยอื่นๆ)
๔. อยากไถ่ถอนที่ดินจากหนี้ในระบบ ต้องทำยังไง บ้าง	๑. เป็นเกษตรกร หรือผู้ยากจน หรือเป็นบิดา มารดาหรือคู่สมรส หรือบุตร ของเกษตรกรหรือผู้ยากจนอายุไม่เกิน ๖๐ ปี หากมีอายุ เกิน ๖๐ ปี ต้องมีผู้กู้ร่วม ๒. มีหนี้สินจากการนำที่ดินไปขายฝาก จำนอง หรือกู้ยืมเงิน ๓. มีความประสงค์จะซื้อที่นาเช่าตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการ เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๔. มีหนี้สินอันเกิดจากเหตุสุจริต จำเป็น และเป็นภาระหนัก
๕. ติดจำนองที่ดินเปล่า อยู่กับบริษัทนายทุน แต่ยังไม่ มีเงินทุนชำระ ต้องการขอความช่วยเหลือ หรือ คำปรึกษา	กรณีเป็นหนี้จำนอง ซึ่งเจ้าหนี้เป็นนิติบุคคล (เจ้าหนี้ที่เป็นบริษัท) ถือเป็นหนี้ในระบบ จึงต้องผ่อนชำระหนี้ในระบบไปตามปกติ แต่ หากไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ จะต้องมีความพิพากษาถึง ที่สุดที่ศาลสั่งให้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ จึงจะสามารถนำคำพิพากษา นั้นมาประกอบการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจนได้
๖. เนื่องจากพ่อได้ทำสัญญากู้ยืมจาก ธกส. นำมาใช้เป็น ทุนการเกษตรเป็นเวลาเกือบ ๑๐ กว่าปีมาแล้วแต่ได้ ชำระแล้วตอนนี้ยอดเหลือ ๘๐,๐๐๐ บาท แต่ปัจจุบัน ทางพ่อไม่สามารถชำระเพราะมีรายได้น้อยอีกทั้งอายุ ๘๐ กว่า ดังนั้นลูกจะทำเรื่องกู้จากโครงการกองทุน หมุนเวียนฯแทน แต่ไม่รู้จะดำเนินการอย่างไร ติดต่อ ทางไหน	ในกรณีนี้ เจ้าหนี้ ธ.ก.ส. ซึ่งเป็นเจ้าหนี้นิติบุคคล จะต้องมีความ พิพากษาถึงที่สุดให้ชำระหนี้ก่อน จึงจะสามารถยื่นเรื่องขอกู้ กองทุนหมุนเวียนฯ ได้ และสัญญากู้เงินที่ทำไว้กับ ธ.ก.ส. ต้องระบุ ว่ามีที่ดินแปลงใดเป็นหลักประกันตามสัญญา การขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน เป็นการกู้เงินเพื่อปลดเปลื้องหนี้สินเดิมที่ได้ทำสัญญาจำนอง หรือ สัญญาขายฝาก หรือสัญญากู้เงินไว้กับเจ้าหนี้ โดยได้นำที่ดิน (โฉนด,นส.๓,นส.๓ ก,นส.๓ ข) ให้เจ้าหนี้ยึดไว้เป็นหลักประกันตาม สัญญา และหากเจ้าหนี้เป็นนิติบุคคลจะต้องมีความพิพากษาถึงที่สุด ให้ชำระหนี้
๗. คิดดอกเบี้ยเกษตรกร ผู้กู้ยืมในอัตราร้อยละเท่าไร ต่อปี	คิดดอกเบี้ยแก่ผู้กู้ยืมในอัตราร้อยละห้าต่อปีของเงินต้น

คำถาม	คำตอบ
๘. การรับเรื่อง	๑. ตรวจสอบเอกสารให้มีความครบถ้วน ทั้งในขั้นตอนการรับเรื่อง และขั้นตอนการส่งเอกสารเพื่อขออนุมัติเบิกจ่ายเงินกู้ เช่น หลักฐานการใกล้เคียง สัญญาขายระยะเวลาได้จากขายฝาก หลักฐานผู้ค้ำประกัน ๒. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอกู้มิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ ในวันที่รับเรื่อง ตัวอย่างเช่น หากเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น (สมาชิก อบต.) และไม่มีคู่สมรส ไม่สามารถรับเรื่องได้ (ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน และ แนวทางการติดตามการชำระหนี้ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ข้อ ๔(๑) และประกาศฯ ฉบับที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ข้อ ๒) แม้ในวันที่มีการประชุม อบก. ผู้ขอกู้จะพ้นสภาพจากการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว ก็ไม่สามารถพิจารณาเรื่องของผู้ขอกู้ได้ เนื่องจากในวันที่ยื่นเรื่องมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน ๓. กรณีการซื้อที่ดินคืน ผู้ขอกู้ต้องแสดงหลักฐานหนังสือการบอกขายที่ดินคืนเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้จะขายที่ดิน หรือสัญญาจะซื้อจะขายแนบมาในวันที่ยื่นเรื่องขอกู้เงินด้วย
๙. การระบุจำนวนเงินที่ขอกู้ในขั้นตอนการรับเรื่อง	๑. กรณีเป็นสัญญาขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนด ให้ระบุจำนวนเงินตามสัญญาขายฝาก หรือถ้ามีการระบุสินไถ่ไว้ในสัญญา ให้ระบุจำนวนเงินตามจำนวนสินไถ่ ๒. กรณีที่มีคำพิพากษาไถ่ถอนแล้ว อาจมีดอกเบี้ยตามคำพิพากษาเกิดขึ้น ดังนั้น หากขอกู้ตามจำนวนเงินที่ปรากฏในคำพิพากษา ก็อาจไม่สามารถชำระหนี้และไถ่ถอนที่ดินคืนได้ ให้แจ้งผู้ขอกู้ติดต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อออกหลักฐานการชำระหนี้ปิดบัญชี หรือหนังสือแสดงยอดหนี้ปัจจุบันที่ต้องชำระ ๒.๓ กรณีสัญญาขอกู้เงินและสัญญาจำนองที่ยังไม่มีคำพิพากษา และยังไม่ผ่านขั้นตอนการใกล้เคียง หนี้สิน อาจระบุจำนวนเงินต้นตามสัญญา พร้อมกับหมายเหตุว่า เฉพาะเงินต้นยังไม่รวมดอกเบี้ย และเมื่อมีการใกล้เคียงเรียบร้อยแล้ว จึงระบุจำนวนเงินที่ขอกู้ เพื่อส่งต่อไป ธกส. วิเคราะห์ต่อไป
๑๐. การใกล้เคียงหนี้สิน กรณีสัญญาขายฝาก	หากสัญญาขายฝากผ่านขั้นตอนการใกล้เคียงมาด้วย ไม่สามารถคิดดอกเบี้ยเพิ่มเติมเกินกว่าที่ระบุไว้ในสัญญาขายฝากได้ เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนที่ ๑ เรื่องการขายฝาก มาตรา ๔๙๙ วรรคสอง ระบุว่า “สินไถ่นั้นถ้าไม่ได้กำหนดกันไว้ว่าเท่าใดไซ้ ท่านให้ไถ่ตามราคาที่ขายฝาก ถ้าปรากฏในเวลาไถ่ว่าสินไถ่หรือราคาขายฝากที่กำหนดไว้สูงกว่าราคาขายฝากที่แท้จริง เกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี ให้ไถ่ได้ตามราคาขายฝากที่แท้จริงรวมประโยชน์ตอบแทนร้อยละสิบห้าต่อปี”
๑๑. กรณีสัญญาขอกู้เงิน และสัญญาจำนอง	การใกล้เคียงประนอมหนี้สามารถคิดดอกเบี้ยได้ตามกฎหมาย ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี

คำถาม	คำตอบ
๑๒. กรณีสัญญากู้เงินหรือสัญญาจำนองที่มีคำพิพากษาให้ชำระหนี้แล้ว (คดีหมายเลขแดง)	ยึดถือจำนวนเงินตามคำพิพากษา (พิพากษาให้ชำระเงินต้นเท่าไร พร้อมทั้งบวกดอกเบี้ยตามคำพิพากษาจนถึงปัจจุบัน (เช่น ให้ชำระดอกเบี้ยร้อยละ ๑๓.๕ นับถัดจากวันฟ้อง) กรณีที่มีคำพิพากษาไว้นานแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๒.๒
๑๓ กรณีการซื้อที่ดินคืนที่สูญเสียกรรมสิทธิ์ไปจากการขายฝาก หรือจำนอง หรือสัญญากู้เงิน หรือการซื้อที่นาเช่า	เมื่อผู้ซื้อแสดงหลักฐานสัญญาจะซื้อจะขาย หรือหลักฐานจากผู้จะขายที่ดินเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะขายที่ดินคืนในราคาเท่าใดแล้ว ให้ไกล่เกลี่ยโดยเจรจาต่อรองราคาที่จะขายที่ดินคืนจนได้ราคาที่สมารถตกลงกันได้ทั้งสองฝ่าย
๑๔. กรณีเชิญคู่กรณี (เจ้าหนี้) มาเจรจาไกล่เกลี่ยประนีประนอมหนี้แล้ว แต่ปรากฏว่าเจ้าหนี้ไม่มา	ให้ส่งหลักฐานหนังสือการเชิญเจ้าหนี้แนบไว้ในผลวิเคราะห์ด้วยแล้วคำนวณดอกเบี้ยตามคำพิพากษาหรือตามสัญญากู้เงิน/จำนองตามที่กฎหมายกำหนด (ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี) แล้วส่งให้ ธ.ก.ส. วิเคราะห์ต่อไป
๑๕. การสอบสวนผลวิเคราะห์จาก ธ.ก.ส.	๑. หนี้สินอื่น ถ้าในแบบสรุปผลการพิจารณาการขอกู้เงิน (แบบสรุปผลการสอบสวนวิเคราะห์ข้อมูลการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ) ระบุว่าหนี้สินอื่นด้วย ให้ตรวจสอบว่าในตารางประมาณการกระแสเงินสดฯ ได้คำนวณหนี้สินอื่นไว้แล้วหรือไม่ ข้อมูลหนี้สินอื่นที่ปรากฏในผลวิเคราะห์แต่ละจุดต้องสอดคล้องตรงกัน ๒. รายได้สุทธิ รายได้สุทธิที่ปรากฏในผลวิเคราะห์ทั้ง ๓ แห่งได้แก่ ในแบบสรุปผลการสอบสวน วิเคราะห์ข้อมูลการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียนฯ ในตารางรายได้-ค่าใช้จ่ายฯ และในตารางประมาณการกระแสเงินสดฯ ต้องสอดคล้องตรงกัน กรณีเป็นผู้ยากจน (ไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม) หมายถึงผู้มีรายได้สุทธิเฉพาะตัวไม่เกินปีละ ๘๗,๐๐๐ บาท ให้พิจารณารายได้สุทธิเฉพาะตัว (รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคน) ไม่ใช่รายได้สุทธิทั้งครัวเรือน จุดที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ กรณีที่รายได้สุทธิหลังจากหักหนี้สินอื่นแล้ว ปรากฏว่ายังมีเงินคงเหลือมากกว่าจำนวนเงินที่ขอกู้ อาจหมายความว่าผู้ขอกู้มีเงินเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ด้วยตนเอง จึงอาจไม่เป็นภาระหนักตามระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๖ (๒) “มีหนี้สินอันเกิดจากเหตุสุจริตจำเป็นและเป็นภาระหนักแก่ผู้กู้ยืมทำให้ผู้กู้ยืมมีโอกาสที่จะไถ่หรือไถ่ถอน หรือ ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือซื้อคืนที่ดิน ได้น้อยมาก” หากคณะอนุกรรมการฯ พิจารณานุมัติเงินกู้ จำเป็นต้องให้เหตุผลประกอบเพิ่มเติมอย่างสมเหตุสมผล ว่าเป็นภาระหนักอย่างไร
๑๖. การยกเว้นการชำระเงินต้น	การยกเว้นการชำระเงินต้นไม่เกิน ๕ ปีแรก หากข้อมูลในตารางประมาณการกระแสเงินสดฯ มีการยกเว้นการชำระเงินต้นไม่เกิน ๕ ปีแรก ต้องนำเสนอประเด็นการยกเว้นเงินต้นให้ อบก. พิจารณาด้วย (ระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๖ วรรคสอง)

คำถาม	คำตอบ
๑๗. การคำนวณเงินต้นและดอกเบี้ย	การคำนวณเงินต้นและดอกเบี้ย ๑) ดอกเบี้ยเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ ในตารางประมาณการกระแสเงินสดฯ ให้คำนวณในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ๒) ผลรวมเงินต้นที่ต้องผ่อนชำระทุกปีรวมกันต้องเท่ากับจำนวนเงินที่ขอกู้ ๓) รายได้สุทธิคงเหลือแต่ละปีต้องไม่ติดลบ
๑๘. การคำนวณราคาประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	การคำนวณราคาประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ๑) ในบันทึกการตรวจสอบที่ดินที่จะจำนองเป็นหลักประกันเงินกู้ให้ตรวจสอบว่าที่ดินอยู่ในเขตที่ทางราชการสงวนไว้หรือไม่ (เขตทหาร ป่าสงวนแห่งชาติ วนอุทยาน เขตสาธารณประโยชน์ ฯลฯ) ข้อ ๙.๑ และ ๙.๒ ตามแบบฟอร์ม โดยที่ดินที่ใช้เป็นหลักประกันเงินกู้กองทุนหมุนเวียนฯ ต้องไม่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรืออยู่ในเขตสงวนหวงห้ามของทางราชการ (ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน และแนวทางการติดตามการชำระหนี้ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐(๒)) ๒) การคำนวณราคาประเมินที่ดิน ใช้ราคาประเมินของธนาคาร การคำนวณเนื้อที่ดินกับราคาประเมินมีความถูกต้องสัมพันธ์กัน ๓) การคำนวณราคาประเมินสิ่งปลูกสร้าง การคำนวณเนื้อที่กับราคาประเมินมีความถูกต้อง สัมพันธ์กัน आयสิ่งปลูกสร้างและจำนวนปีที่คิดค่าเสื่อมราคาสอดคล้องกัน ๔) ผู้จัดการ ธ.ก.ส. สาขา ลงนามในแบบประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ก่อนส่งเรื่องมาขออนุมัติเบิกจ่าย
๑๙. กรณีมีสิทธิหรือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินหลายคน	หากไม่มีความสัมพันธ์กันในฐานะบิดา มารดา บุตร คู่สมรส จะต้องให้ผู้มีสิทธิหรือผู้ถือกรรมสิทธิ์รายอื่นมาผู้ร่วมด้วย
๒๐. หากเป็นการจำนองเฉพาะส่วน หรือขายฝากเฉพาะส่วน	ให้คำนวณราคาประเมินที่ดินเฉพาะส่วนที่ขอกู้เงินกองทุนฯ เท่านั้น (ไม่คำนวณทั้งแปลง)